

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

<p>JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERING 2014 GRAADE 9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL MEMORANDUM</p>
--

INSTRUKSIES AAN DIE NASIENERS:

- Verkeerde spelling van een-woord-antwoorde mag nie verkeerd gemerk word nie, behalwe as die spelling die betekenis van die woord verander.
- Moenie spelling en taalfoute in langer antwoorde penaliseer nie, omdat die fokus op begrip is.
- Vir oop antwoord word geen punte toegeken vir slegs JA / NEE of EK STEM / EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede / motivering moet die antwoord ondersteun.
- Vir FEIT-OPINIE-vrae, moet die punte verdeel word, naamlik 'n punt vir FEIT/ MENING en 'n punt vir die rede / motivering. Die punt vir die rede / motivering moet slegs toegeken word indien as die feit-opinie-gedeelte van die antwoord korrek is. Geen punt word toegeken vir 'n motivering of interpretasie indien die FEIT OF OPINIE in die eerste plek verkeerd was nie.
- Vir vrae waar aanhalings uit die teks benodig word, mag leerders nie gepenaliseer word vir die weglating van aanhalingstekens of vir 'n verkeerde spelling binne die aanhaling nie.
- Wanneer een-woord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n hele sin, merk slegs korrek as die korrekte woord onderstreep / uitgelig is.
- Wanneer twee / drie feite vereis word en 'n hele reeks feite word gegee, word slegs die eerste twee / drie feite gemerk.
- Vir meerkeusige vrae word BEIDE die letter, asook die korrekte antwoord wat ten volle uitgeskryf is, aanvaar.

VRAE	AANVAARBARE ANTWOORDE	PUNTE
1.1	C – Om lesers in te lig oor 'n persoon wat gelykstaande is aan Nelson Mandela.	1
1.2	Om lesers in te lig oor 'n persoon wat gelykstaande is aan Nelson Mandela	1
1.3	Om lesers in te lig oor 'n persoon wat gelykstaande is aan Nelson Mandela.	1
2.1.1	Opinie, want die spreker gee sy siening sonder enige ondersteunende bewys daarvoor	2
2.1.2	Opinie, want die spreker gee sy siening sonder enige ondersteunende bewys daarvoor.	2
2.1.3	D – Mbatyothi het 'n bloedverwantskap met Mandela.	2
3.1.1	C – die skare ontplof.	1
3.1.2	C – die skare ontplof	1
3.1.3	C – die skare ontplof	1
3.2.1	B – aanvaar en hanteer die uitdagende situasie.	1
3.2.2	Jy moet die situasie aanvaar en hanteer	1
3.2.3	Jy moet die situasie aanvaar en hanteer	1
4.1	Mbatyothi was baie krities teenoor die rol wat vertolk is deur Idris Elba in die film "Long walk to freedom"	2
4.2	D - Mbatyothi was baie krities teenoor die rol wat vertolk is deur Idris Elba in die film "Long walk to freedom"	2
4.3	Nee, hy was baie krities teenoor Idris Elba se vertolking van die rol"	2
5.1	D – Mbatyothi doen liefdadigheidswerk.	1
5.2	Mbatyothi doen liefdadigheidswerk.	1
5.3	Mbatyothi doen liefdadigheidswerk.	1
6.1	1. Mbatyothi se ooreenkoms met Mandela gee hom 'n klein bietjie sosiale status. 2. Mbatyothi aanvaar die dood van Mandela. 3. Mbatyothi is nie familie van Mandela nie, maar lyk na hom. 4. Mbatyothi ontmoet Mandela vir die eerste keer. 5. Die frase "Jong Madiba" is Mbatyothi se handelsmerk. Enige antwoord wat betrekking het op die paragraaf.	5
7.1.1	B – 'n lewensbeskrywing van 'n persoon se lewe geskryf deur 'n ander persoon.	1
7.1.2	'n lewensbeskrywing van 'n persoon se lewe geskryf deur 'n ander persoon	1
7.1.3	B – 'n lewensbeskrywing van 'n persoon se lewe geskryf deur 'n ander persoon.	1
7.2.1	Ophou	1

7.2.2	C – Op-	1
7.2.3	Ophou	1
8.1	Mbatyothi lyk baie na Mandela.	2
8.2	Mbatyothi lyk baie na Mandela	2
8.3	A – Mbatyothi lyk baie na Mandela.	2
9.1	B –Mbatyothi is baie lief vir Mandela.	1
9.2	B –Mbatyothi is baie lief vir Mandela	1
9.3	Mbatyothi is baie lief vir Mandela	1
10	10.1 .gefangenis – gevangenis 10.2 bewardes – bewaarders 10.3 spesiviek – spesifiek 10.4 James Gregory Christo Brand - James Gregory, Christo Brand 10.5 Jack swart – Jack Swart 10.6 geen punt - punt	6
11.1.1	... hy/jy nie na Amerika kan gaan en Obama speel nie."	2
11.1.2	Mbatyothi het gesê "Ek het in 2001, Mandela se vieringstoespraak van 1964 gelees by 'n oudisie."	2
11.1.3	Mbatyothi het gesê "Ek het in 2001, Mandela se vieringstoespraak van 1964 gelees by 'n oudisie."	2
12.1.1	Mbatyothi het die dood van die man wat hy naboots en bewonder, aanvaar.	1
12.1.2	Mbatyothi het die dood van die man wat hy naboots en bewonder, aanvaar..	1
12.1.3	Mbatyothi het die dood van die man wat hy naboots en bewonder, aanvaar.	1
12.2.1	Mbatyothi sal onthou dat hy 20 jaar gelede by 'n ANC-byeenkoms 'n lid geword het.	1
12.2.2	Mbatyothi sal onthou dat hy 20 jaar gelede by 'n ANC-byeenkoms 'n lid geword het.	1
12.2.3	Mbatyothi sal onthou dat hy 20 jaar gelede by 'n ANC-byeenkoms 'n lid geword het..	1
13.1	Mbatyothi en Mandela is van die Xhosa-stam in die Oos-Kaap.	1
13.2	Mbatyothi en Mandela is van die Xhosa-stam in die Oos-Kaap	1
13.3	Mbatyothi en Mandela is van die Xhosa-stam in die Oos-Kaap	1
14.1	Homself	1
14.2	Homself	1
14.3	D - homself.	1
15.1	A – sy foto is op 'n skerm geprojekteer.	1
15.2	C – die skare ontplof wanneer hy praat.	1

15.3	Sy foto is op 'n skerm geprojekteer	1
15.1.4	C – die skare sal ontplof as die foto gewys word	1
15.1.5	die skare sal ontplof as die foto gewys word	1
15.1.6	die skare sal ontplof as die foto gewys word	1
16.1	Ek word (deur mense) gerespekteer oor hom.	1
16.2	Ek word (deur mense) gerespekteer oor hom	1
16.3	A - Ek word (deur mense) gerespekteer oor hom	1
17.1	oor	1
17.2	oor	1
17.3	A - oor	1
18.1	behulp same	1
18.2	behulp same	1
18.3	behulp same	1
19.1	Alhoewel Mandela dood is, sal Mandela (hy) onthou word as 'n held.	1
19.2	Alhoewel Mandela dood is, sal Mandela (hy) onthou word as 'n held.	1
19.3	Alhoewel Mandela dood is, sal Mandela (hy) onthou word as 'n held.	1
20.1	Toeskouers	1
20.2	Toeskouers	1
20.3	Toeskouers	1
21.1	Besighede	1
21.2	Besighede	1
21.3	Besighede	1
21.4	Applous	1
21.5	Applous	1
21.6	Applous	1
22.1	C – die skare ontplof	1
22.2	Die skare ontplof	1
22.3	C – die skare ontplof	1
23.1.1	Byvoeglike naamwoord	1

23.1.2	Byvoeglike naamwoord	1
23.1.3	Byvoeglike naamwoord	1
23.2.1	Uiters noukeurig	1
23.2.2	Uiters noukeurig	1
23.2.3	Uiters noukeurig	1
23.3.1	D - Latyn	1
23.3.2	Latyn	1
23.3.3	Latyn	1
23.4.1	Die klem is op die laaste deel van die woord	1
23.4.2	Die klem is op die laaste deel van die woord	1
23.4.3	Die klem is op die laaste deel van die woord	1
23.5.1	Twee	1
23.5.2	Twee	1
23.5.3	A – twee lettergrepe	1
24.1.1	Op Internet	1
24.1.2	D - Internet	1
24.1.3	Op Internet	1
24.2.1	Modebewuste mens, sportmens en sportiewe mense (enige een van drie antwoorde)	1
24.2.2	A – aanlyn-kleinhandelaars	1
24.2.3	Kleinhandelaar kopers	1
24.3.1	46664	1
24.3.2	46664	1
24.3.3	46664	1
24.4.1	Mandela	1
24.4.2	Mandela	1
24.4.3	C - helder	1
24.5.1	Gevangenis identiteitsnommer	1
24.5.2	C - Gevangenis identiteitsnommer	1
24.5.3	Gevangenis identiteitsnommer	1

24.6.1	Reeks	1
24.6.2	Reeks	1
24.6.3	A - Reeks	1
25.1.1	SABC 3 word uitgesaai van 5:00 tot 19:00 en die ander twee kanale van 5:00 tot 17:30 en 14h onderskeidelik	2
25.1.2	SABC 3 word uitgesaai van 5:00 tot 19:00 en die ander twee kanale van 5:00 tot 17:30 en 14h onderskeidelik	2
25.1.3	A – SABC 3 eindig om 19:00	2
25.2.1	SABC 1 en SABC 3	1
25.2.2	Nelson Mandela	1
25.2.3	Programme oor Nelson Mandela of die nuus	1
25.3.1	Doodsberig	1
25.3.2	Doodsberig	1
25.3.3	B - Doodsberig	1
25.4.1	Nuus	1
25.4.2	Nuus	1
25.4.3	B - nuus	1
26.1.1	Een van die leerders of Nelson Mandela	1
26.1.2	C – Nelson Mandela	1
26.1.3	Een van die leerders of Nelson Mandela	1
26.2.1	Die swartbord, onderwyseres, onderwyseres se tafel (enige twee)	2
26.2.2	Die swartbord, onderwyseres, onderwyseres se tafel (enige twee)	2
26.2.3	C - Die swartbord, onderwyseres, onderwyseres se tafel	2
26.3.1	leerders	2
26.3.2	C -leerders	2
26.3.3	leerders	2
26.4.1	Dat geleerdheid leerders aan verskillende beroepe blootstel	1
26.4.2	B -Dat geleerdheid leerders aan verskillende beroepe blootstel	1
26.4.3	Dat geleerdheid leerders aan verskillende beroepe blootstel	1
27.1.1	'n volk rou oor 'n ikoon se dood	2

27.1.2	B -'n volk rou oor 'n ikoon se dood	2
27.1.3	'n volk rou oor 'n ikoon se dood	2
27.2.1	Alliterasie	1
27.2.2	Alliterasie	1
27.2.3	B - Alliterasie	1
27.3.1	Ja. Bloed vloei deur die are en 'n luiperd is vinnig, so die bloed vloei vinnig deur sy are	2
27.3.2	Ja. Bloed vloei deur die are en 'n luiperd is vinnig, so die bloed vloei vinnig deur sy are	2
27.4.1	Assegaaie	2
27.4.2	C - Assegaaie	2
27.5.1	Hartseer	1
27.5.2	Hartseer	1
27.5.3	A -Hartseer	1
27.6.1	Informeel	1
27.6.2	B – Informeel	1
27.6.3	Informeel	1
27.7.1	Ons is hartseer en daar is wanhoop	1
27.7.2.	Ons is hartseer en daar is wanhoop	1
27.7.3	A - wanhoop	1
28	Sien aangehegte rubriek	20

RUBRIEK: BRIEF (LANGER TRANSAKSIONELE SKRYFSTUK)

Assesserings-kriteria	Uitstekend	Goed	Gedeeltelik	Nie bereik nie
	5 Punte	4 Punte	3 Punte	1-2 Punte
Formaat van brief	Ten volle korrekte formaat, insluitende adres, aanhef en slot.	Een of twee klein foutjies.	Verskeie foute begaan.	Onaanvaarbare formaat en baie foute.
	5 Punte	4 Punte	3 Punte	1-2 Punte
Oorspronklike idees	Baie oorspronklike realistiese en kreatiewe idees en punte.	Verskeie oorspronklike idees ten opsigte van waardering. Leerder toon nie nodige insig tot waardering nie.	Toon min alledaagse en of onpraktiese idees en punte van waardering.	Slegs een of geen punt van waardering.
	5 Punte	4 Punte	3 Punte	1-2 Punte
Gebruik van register/stemming van skrywer	Korrekte gebruik van register, taal, insluitende aanhef en slot, is hoflik en toon nodige respek.	Grotendeelse korrekte gebruik van register, taal is oorwegend hoflik.	Register word nie in aanmerking geneem nie. Taalgebruik is oorwegend onaanvaarbaar en onhoflik.	Register nie gebruik nie en taalgebruik is informeel en onpersoonlik.
	5 Punte	4 Punte	3 Punte	1-2 Punte
Woordeskat, taal - en woordstrukture	Uitgebreide woordeskat en slegs geringe spel-, sin- en taalfoute.	Voldoende woordeskat. Sommige foute in spelling, sinstrukture en taalgebruik. Beduidende bewys van primêre taalstrukture.	Beperkte woordeskat, baie spel- en taalfoute. Stereotipe sinskonstruksie.	Beperkte kennis van taalgebruik, sinstrukture, spelling en woordeskat.

Totaal: 20